

08/131-809/17A
07.03.2018

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

ВІСЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

№ _____

Про збереження пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення в місті Києві

Керуючись частиною третьою статті 352 Цивільного кодексу України, пунктом 6 частини першої статті 6, частиною третьою статті 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини», пунктом 10 частини першої статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», у зв'язку з очевидною загрозою знищення пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення в місті Києві та невідкладною необхідністю забезпечення умов для їх збереження, Київська міська рада:

ВИРІШИЛА:

1. Ініціювати викуп пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення згідно з додатком до цього рішення.
2. Доручити виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) протягом 30 календарних днів із дня прийняття цього рішення:
  - 2.1. вжити передбачених законодавством України організаційно-правових заходів, спрямованих на підготовку позову про викуп пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення згідно з додатком до цього рішення;
  - 2.2. звернутися до суду з позовом про викуп пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення згідно з додатком до цього рішення.
  - 2.3. повідомити в установленому законодавством порядку про прийняття цього рішення всіх власників пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, передбачених пунктом першим цього рішення.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань культури, туризму та інформаційної політики.

Київський міський голова

В. Кличко

ПОДАННЯ:

Депутат Київради

 Гусовський С.

Депутат Київради

 Марченко Р.

Депутат Київради

 Балицька О.

Депутат Київради

 Березницька Л.

Депутат Київради

 Таранов А.

ПОГОДЖЕНО:

Постійна комісія Київради
з питань культури, туризму та
інформаційної політики

Голова

В. Муха

Секретар

О. Поживанов

Постійна комісія Київради
з питань бюджету та соціально-
економічного розвитку

Голова

А. Странніков

Секретар

Г. Ясинський

Начальник управління правового
забезпечення діяльності Київської
міської ради

В. Слончак

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту рішення Київської міської ради
**«Про збереження пам'яток архітектури та містобудування місцевого
значення в місті Києві»**

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Незважаючи на те, що 2018 рік у Європейському Союзі оголошено Роком культурної спадщини та попри гучно висловлені наміри Міністерства культури України оголосити 2018 рік таким Роком в Україні, події останніх місяців, які відбулися та продовжують відбуватися навколо столичних пам'яток культурної та архітектурної спадщини, вказують на абсолютно протилежну тенденцію в питанні реальної готовності та спроможності до збереження культурного надбання як з боку державної влади, так і з боку органів місцевого самоврядування.

За останній час у Києві відбулося три надзвичайні ситуації, пов'язані з очевидним руйнуванням пам'яток архітектури та містобудування. Так, 7 грудня 2017 року горів житловий будинок, що розташований на вул. Волоській, 5/14 у Подільському районі міста Києва (1874-1875 рр. забудови), який є пам'яткою архітектури та містобудування місцевого значення згідно з наказом Міністерства культури і туризму України від 15.09.2010 р. № 706/0/16-10 під охоронним № 623-Кв.

10 грудня 2017 року вже вдруге горів будинок прибутковий, який знаходиться на розі вул. Межигірської та Щекавицької за № 33/19 у Подільському районі міста Києва, який також є пам'яткою архітектури та містобудування місцевого значення відповідно до наказу Міністерства культури України від 06.12.2016 р. № 1162 під охоронним № 970-Кв та був побудований ще в кінці XIX століття.

Вказані вище будинки протягом багатьох років планомірно доводилися до руйнації недобросовісними власниками, а охоронні договори не укладені до цього часу.

20 січня 2018 року сталась масштабна пожежа будівлі по вул. Б. Хмельницького, 12-14 у Шевченківському районі міста Києва. Цей колишній прибутковий будинок 1883-1884 рр. в неоренесансному стилі теж не є винятком і носить статус пам'ятки архітектури та містобудування місцевого значення на підставі наказу Міністерства культури і туризму України від 15.09.2010 р. № 706/0/16-10 під охоронним № 635-Кв. Після пожежі, яка відбулася на цьому об'єкті, Міністерство культури України публічно закликала Голову виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Кличка Віталія Володимировича вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на збереження будівлі, зокрема шляхом подачі до суду позову про її викуп.

Окрім вищезгаданої пожежі, ця будівля відома завдяки ще одному випадку, який мав місце 25 лютого 2016 року. Тоді, унаслідок обвалу міжповерхових перекриттів, загинуло двоє людей. Як з'ясувалося згодом, на роботи, які проводилися в будинку, були відсутні необхідні дозволи.

Усі ці випадки свідчать про те, що культурна спадщина столиці сьогодні занепадає. Зрозуміло, що відновленням цих пам'яток до автентичного стану та

вигляду після пожеж їх власники навряд чи займатимуться. Територіальна громада міста Києва висловлює глибоке занепокоєння тим, що історичний центр столиці перебуває під реальною загрозою знищення, а на місці пам'яток з'являться багатоповерхові офісні центри та житлові будинки, які з культурним надбанням, окрім адреси, нічого спільного не матимуть.

Попри відкриті кримінальні провадження щодо кожної з вищевказаних надзвичайних ситуацій, на сьогоднішній день результати розслідувань відсутні. Тому участь органів місцевого самоврядування столиці в збереженні культурного надбання Києва є нагальною необхідною та можливою.

Як встановлено в преамбулі Закону України «Про охорону культурної спадщини», об'єкти культурної спадщини, які знаходяться на території України, охороняються державою. Охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Так, стаття 3 Закону України «Про охорону культурної спадщини» вказує, що державне управління в сфері охорони культурної спадщини покладається, зокрема, на спеціально уповноважені органи охорони культурної спадщини, до яких відноситься Київська міська державна адміністрація. Стаття 6 цього ж Закону, як одне з повноважень Київської міської державної адміністрації, виділяє забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження.

Статтею 352 Цивільного кодексу України та статтею 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини» встановлюється можливість відповідного органу охорони культурної спадщини подати до суду позов про викуп пам'ятки у власність держави в разі невідкладної необхідності забезпечення умов для збереження пам'ятки. Очевидно, що вищезгадані пам'ятки потребують забезпечення умов для їх збереження.

Відповідно до Положення про Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (надалі – «Департамент культури»), затвердженого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 29.11.2013 року № 2183 (в редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 15.06.2015 року № 575 (надалі – «Положення»), основними завданнями Департаменту культури є забезпечення реалізації державної політики в сфері культури та охорони культурної спадщини міста Києва з метою збереження та використання об'єктів культурної спадщини в суспільному житті та контроль за виконанням Закону України «Про охорону культурної спадщини».

Відповідно до підпункту 5.83 Положення, Департамент культури у випадку недбалого ставлення до пам'ятки робить її власникові попередження, вживає інших заходів відповідно до статті 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини».

У свою чергу, статтею 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини» визначено, що якщо в результаті дій або бездіяльності власника пам'ятки їй загрожує пошкодження або знищення, відповідний орган охорони культурної спадщини робить власнику пам'ятки відповідне попередження.

Якщо власник пам'ятки не вживе заходів щодо її збереження, зокрема у зв'язку з неможливістю створення необхідних для цього умов, суд за позовом відповідного органу охорони культурної спадщини може постановити рішення про її викуп.

Слід звернути увагу, що частиною 3 статті 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини» передбачено можливість пред'явлення позову про викуп пам'ятки без попередження власника, у разі невідкладної необхідності забезпечення умов для її збереження. Частина 4 статті 21 вищевказаного Закону вказує, що викуплена пам'ятка переходить у власність держави. Відповідно до статті 10¹ Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ», виконавчим органом Київської міської ради є Київська міська державна адміністрація, яка паралельно виконує функції державної виконавчої влади, що є особливістю здійснення виконавчої влади в місті Києві. Тобто, із цього випливає, що в разі звернення до суду з позовом про викуп пропонованих пам'яток, вони перейдуть у власність держави в особі Київської міської державної адміністрації.

Підтвердженням можливості звернення до суду Київською міською державною адміністрацією з відповідним позовом також є усталена позитивна судова практика (наприклад, рішення Господарського суду міста Києва в справі № 6/187 від 15.10.2010 р., яким зобов'язано Головне управління охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) викупити в товариства з обмеженою відповідальністю «Пром-Експо» нерухому пам'ятку місцевого значення, що знаходиться за адресою: вул. Волоська/Борисоглібська/Набережно-Хрещатицька, 2/21/19, літ. Б).

Враховуючи викладене вище, а також беручи до уваги підпункт 6.6 Положення, яким визначено, що Департамент культури для здійснення повноважень і виконання покладених на нього завдань має право виступати позивачем і відповідачем у суді з питань порушення законодавства про охорону культурної спадщини, подавати матеріали до прокуратури та інших правоохоронних органів, вбачається, що Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) є відповідальним органом у сфері охорони культурної спадщини міста Києва та уповноваженим звертатися до суду з позовом про викуп пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, що розташовані на вул. Волоській, 5/14, на розі вул. Межигірської та Щекавицької, 33/19 у Подільському районі міста Києва та по вул. Б. Хмельницького, 12-14 у Шевченківському районі міста Києва.

2. Мета і завдання прийняття рішення

Метою прийняття рішення є невідкладна необхідність забезпечення умов для збереження пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, що знаходяться на вул. Волоській, 5/14, на розі вул. Межигірської та Щекавицької, 33/19 у Подільському районі міста Києва та по вул. Б. Хмельницького, 12-14 у Шевченківському районі міста Києва шляхом ініціювання звернення до суду з позовом про викуп цих пам'яток.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту рішення

Проект рішення складається з трьох пунктів, якими передбачено:

1. Ініціювати викуп пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення згідно з додатком до цього рішення

2. Доручення виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) протягом 30 календарних днів із дня прийняття цього рішення:

2.1. вжити передбачених законодавством України організаційно-правових заходів, спрямованих на підготовку позову про викуп пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення згідно з додатком до цього рішення;

2.2. звернутися до суду з позовом про викуп пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення згідно з додатком до цього рішення.

2.3. повідомлення в установленому законодавством порядку про прийняття цього рішення всіх власників пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, передбачених пунктом першим цього рішення.

3. Покладення контролю за виконанням цього рішення на постійну комісію Київської міської ради з питань культури, туризму та інформаційної політики.

4. Стан нормативно-правової бази в даній сфері правового регулювання

Проект рішення розроблено відповідно до частини третьої статті 352 Цивільного кодексу України, пункту 6 частини першої статті 6, частини третьою статті 21 Закону України «Про охорону культурної спадщини», пункту 10 частини першої статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація запропонованого проекту рішення потребує використання коштів із бюджету міста Києва.

6. Прогноз соціально-економічних і інших наслідків прийняття рішення

Прийняття та реалізація даного проекту рішення матиме наслідком збереження пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, що знаходяться на вул. Волоській, 5/14, на розі вул. Межигірської та Щекавицької, 33/19 у Подільському районі міста Києва та по вул. Б. Хмельницького, 12-14 у Шевченківському районі міста Києва.

7. Суб'єкт подання та доповідач

Суб'єктами подання проекту рішення є депутати Київської міської ради, члени депутатської фракції «Об'єднання «Самопоміч» у Київській міській раді –

Гусовський Сергій Михайлович, Марченко Роман Вікторович, Балицька Ольга
Станіславівна, Березницька Людмила Іванівна, Таранов Андрій Володимирович.

Доповідач на пленарному засіданні – депутат Київської міської ради, Голова
депутатської фракції «Об'єднання «Самопоміч» у Київській міській раді –
Гусовський Сергій Михайлович.

Депутат Київради
Голова депутатської фракції
«Об'єднання «Самопоміч»
в Київській міській раді

С. Гусовський

Додаток
до рішення Київської міської ради
№ _____

Перелік пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, що підлягають викупу в зв'язку з необхідністю забезпечення умов для їх збереження

1.	житловий будинок на вул. Волоській, 5/14 у Подільському районі міста Києва	пам'ятка архітектури та містобудування місцевого значення (наказ Міністерства культури і туризму України від 15.09.2010 № 706/0/16-10, охоронний № 623-Кв)
2.	будинок прибутковий на розі вул. Межигірської та Щекавицької за № 33/19 у Подільському районі міста Києва	пам'ятка архітектури та містобудування місцевого значення (наказ Міністерства культури України від 06.12.2016 № 1162, охоронний № 970-Кв)
3.	будинок прибутковий на вул. Б. Хмельницького, 12-14 у Шевченківському районі міста Києва	пам'ятка архітектури та містобудування місцевого значення (наказ Міністерства культури і туризму України від 15.09.2010 № 706/0/16-10, охоронний № 635-Кв)

Київський міський голова

В. Кличко

Заступник міського голови –
секретар Київської міської ради

Мусі В.В.
Страннікову А.М.
Слончаку В.В.

Прошу розглянути проект рішення від 07.03.2018
№08/231- 809/ПР в установленому порядку.

Пихтіній О.М.

Для контролю за проходженням та тиражування.

Лазор Л.В.
Юнаковій С.М.
Старостенко Г.В. – до відома
Поворознику М.Ю. – до відома

В.ПРОКОПІВ

“07” березня 2018 року
№ 08/231 – 809/ПР

08/239-809/ПР
07.03.2018

ДЕПУТАТ

КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ VIII СКЛИКАННЯ

“ 7 ” березня 2018 р.

№ 08/279/08/028-1429

Заступнику міського голови -
секретарю Київради
Прокопіву В.В.

Шановний Володимире Володимировичу!

Відповідно до статті 26 Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 07 липня 2016 року № 579/579, прошу надати доручення відповідним структурним підрозділам Київської міської ради розглянути в установленому Регламентом Київської міської ради порядку проект рішення Київської міської ради «Про врегулювання питання збереження пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення в місті Києві».

Суб'єктами подання проекту рішення є депутати Київської міської ради, члени депутатської фракції «Об'єднання «Самопоміч» у Київській міській раді – Гусовський Сергій Михайлович, Марченко Роман Вікторович, Балицька Ольга Станіславівна, Березницька Людмила Іванівна, Таранов Андрій Володимирович.

Додатки:

- проект рішення Київської міської ради «Про врегулювання питання збереження пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення в місті Києві»;
- пояснювальна записка до проекту рішення;
- додаток до проекту рішення (Перелік пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення, що підлягають викупу в зв'язку з необхідністю забезпечення умов для їх збереження).

Депутат Київради
Голова депутатської фракції
«Об'єднання «Самопоміч»
в Київській міській раді

С. Гусовський